

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
KYIV NATIONAL UNIVERSITY OF CONSTRUCTION AND
ARCHITECTURE

Магістр

(освітній ступінь / educational level)

Кафедра / Chair **Кафедра політичних наук та історії**

«ЗАТВЕРДЖУЮ/Approve

Голова Навчально-

методичної ради

Будівельного факультету

Faculty Chairman of SMC

/ Григорій ІВАНЧЕНКО /

«___» _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
WORKING PROGRAM OF THE EDUCATIONAL COMPONENT

БК Соціальна відповідальність

(шифр на назва освітньої компоненти / code and name of the educational component)

Шифр/ code	назва спеціальності, освітньої програми / name of specialty, educational program
C1	Спеціальність «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», (051 «Економіка»), ОПП «Економіка підприємства»/ «Enterprise economics»

Мова викладання/ Teaching language: українська

Розробники / Developers:

Інна ЯРОЩУК, кандидат історичних наук, доцент.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання /
surname and initials, academic degree, rank)

(підпис / signature)

Робоча програма затверджена на засіданні **кафедри політичних наук та історії**

The work program was approved at the meeting of the chair

Протокол/ Protocol **№ 8 від / of « 26 » червня 2025**

Завідувач кафедри / Head of Chair

Василь ДЕРЕВІНСЬКИЙ /

(підпис)

Схвалено гарантом освітньої програми / Approved by the educational program guarantor **«Економіка підприємства»/ «Enterprise economics»**

Гарант ОП / Guarantor of EP

Інна ШАПОЦІНІКОВА/

(підпис)

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності / **C1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»**

Considered at the meeting of the scientific-methodical commission of the specialty

Протокол/ Protocol **№ 1 від / of « 03 » 09 2025р.**

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ
EXTRACT FROM THE CURRICULUM PLAN

Шифр / Code	Назва спеціальності, освітньої програми / name of specialty, educational program	Форма здобуття ВО / Form of study: денна / full-time								Форма контролю / Form of control	Семестр / Semester	Погодження заступником декана факультету / Approval by the deputy dean of the faculty		
		Кількість кредитів ECTS/ECTS credits	Кількість годин / Number of hours					Кількість індивідуальних робіт / Number of individual tasks						
			Всього / Total volume	Аудиторних / Auditory			Самостійна робота / Individual work							
				Разом / Total volume	у тому числі / including:									
					лекції / lectures	лабораторії / laboratory		практичні / practical	КП/СР				КР/СВ	РГР/СГВ
C1	Спеціальність C1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», ОПП « Економіка підприємства »	3	90	30	20	10	60				1	Залік	3	

Шифр / Code	Назва спеціальності, освітньої програми/ name of specialty, educational program	Форма здобуття ВО / Form of study: заочна/ Extramural learning										Форма контролю / Form of control	Семестр / Semester	Погодження заступником декана факультету/ Approval by the deputy dean of the faculty	
		Кількість кредитів ECTS/ECTS credits	Кількість годин / Number of hours						Кількість індивідуальних робіт / Number of individual tasks						
			Всього / Total volume	Аудиторних / Auditory			Самостійна робота / Individual work								
				Разом/ Total volume	у тому числі / including:			КП/ СР	КР/ СР	РГР/ СР	Конт.роб/ Ind. task				
C1	Спеціальність C1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», ОПП « Економіка підприємства »	3	90	18	10		8	72				1	Залік	3	

**Анотація. Мета та завдання освітньої компоненти/
Abstract. The purpose and tasks of the educational component**

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності та відповідних професійних компетенцій для забезпечення їхньої соціально відповідальної діяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни є засвоєння студентами знань про теоретичні положення і практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умов стійкого розвитку суспільства, механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю та її імплементації в діяльність різних суб'єктів суспільного розвитку.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань.

Препреквізити/ Prerequisites: ОК 4 Бізнес-переговори та посередництво, ОК 6 Управління ризиками учасників будівельних проєктів, ОК 9 Економічне та антикризове управління підприємством.

Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни / Link to the page of the electronic educational and methodological complex of the discipline: <https://org2.knuba.edu.ua/enrol/index.php?id=3465>

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти / Competencies of students of the educational program, which are formed as a result of assimilation of the educational component

Код/ Code	Зміст компетентності / Content of competence
Інтегральна компетентність / Integral competence	
ІК1	Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.
Загальні компетентності / General competences	
ЗК 1	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 2	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 3	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК 4	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК 5	Здатність працювати в команді.
ЗК7.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
СК 12	Здатність аналізувати глобальні та локальні тренди розвитку підприємств будівельної галузі, управляти інвестиційно-будівельними проєктами, вирішувати професійні завдання та розробляти організаційно-економічні рішення проблем, що виникають на рівні різних учасників будівництва, діяти соціально-відповідально відповідно до етичних, законодавчих, галузевих норм та правил професійної діяльності будівельної галузі.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти / Program results of students of the educational program, formed as a result of assimilation of the educational component

Код/ Code	Програмні результати / Program results
ПРН1	.Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.
ПРН6	Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.
ПРН8	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
ПРН12	Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

Зміст курсу / Course content:

Модуль 1. Соціальна відповідальність як стратегія збалансованого розвитку.

Змістовий модуль 1. Сутність і основні поняття соціальної відповідальності.

Лекція 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства (2 год.).

1. Сучасна філософія соціальної відповідальності та актуальність її засвоєння. Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності.
2. Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку.
3. Суб'єкти та ступені соціальної відповідальності.
4. Види і моделі соціальної відповідальності. Підстави соціальної відповідальності.
5. Соціальна відповідальність як засіб збалансування людського, економічного, соціального та екологічного розвитку.

Лекція 2. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю (2 год.).

1. Сутність і значення корпоративної соціальної відповідальності.
2. Інституціональне забезпечення соціальної відповідальності: міжнародний формат і проблеми вітчизняної практики.
3. Організаційно-управлінські механізми імплементації КСВ у систему управління організацією.
4. Структурні підрозділи організацій з розвитку сфери КСВ.
5. Статус, основні функції, кваліфікація, типові обов'язки, профіль професійної компетентності менеджера з КСВ в організаціях.
6. Міжнародні стандарти та їх роль у процесі інтеграції соціально відповідальної поведінки в організації.

Лекція 3. Формування відносин роботодавців з працівниками на засадах соціальної відповідальності. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності (2 год.).

1. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі.
2. Міжнародне законодавче регулювання трудових відносин на основі соціальної відповідальності бізнесу (СВБ).
3. Забезпечення достойної праці у системі КСВ.
4. Корпоративне громадянство.

5. Практика трудових відносин крізь призму концепцій КСВ та корпоративного громадянства в Україні.

Змістовий модуль 2. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності.

Лекція 4. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності Оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємств в Україні. Законодавство України у сфері праці як основа соціальної відповідальності у відносинах з працівниками. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності (2 год.).

1. Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні.
2. Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу.
3. Напрямки державної політики сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні
4. Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні.
5. Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу
6. Напрямки державної політики сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні .
7. Укладання угод про соціальне партнерство між корпораціями та адміністративними, муніципальними утвореннями.

Змістовий модуль 3. Соціальна відповідальність в будівельній галузі.

Лекція 5. Екологічна компонента соціальної відповідальності (2 год.).

1. Сутність екологічної відповідальності.
2. Еволюція концепцій екологічної відповідальності.
3. Основні елементи екологічної відповідальності бізнесу.

Лекція 6. Принципи і напрямки впровадження КСВ у сфері захисту навколишнього середовища (2 год.).

1. Елементи екологічної відповідальності бізнесу.
2. Досвід реалізації принципів екологічної відповідальності.
3. Шляхи посилення екологічної відповідальності.
4. Роль екологічного менеджменту в сталому розвитку суспільства.

Лекція 7. Соціальна відповідальність в будівельній галузі Реалізація програм СВ. Роль волонтерських організацій у формуванні СВ. Міжнародні стандарти та ініціативи у сфері соціальної відповідальності. (2 год.).

1. Державний контроль в будівництві і житлово-комунальному господарстві.
2. Місцеве самоврядування, будівництво та житлово-комунальне господарство.
3. Адміністративна відповідальність за правопорушення в будівництві і житлово-комунальному господарстві.
4. Волонтерська робота як основа соціалізації та розвитку особистості.
5. Соціальне підприємництво та соціальні програми.
6. Волонтерська діяльність.
7. Становлення та розвиток волонтерського руху в Україні. Роль волонтерських організацій у російсько-українській війні.

Семінари:

Семінар 1. Сутність, види, категорії, еволюція, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку. Держава як суб'єкт соціальної відповідальності. (2 год.)

1. Сутність, види, категорії соціальної відповідальності.
2. Еволюція, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності.
3. Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку.
4. Підстави соціальної відповідальності.
5. Принципи соціальної відповідальності.
6. Держава як суб'єкт соціальної відповідальності.
7. Сутність та параметри розвитку соціальної відповідальності людини.
8. Соціальна держава.

Семінар 2. Соціальна відповідальність освіти та науки. Співпраця бізнесу і освіти (2 год.).

1. Соціальна відповідальність освіти та науки.
2. Співпраця бізнесу і освіти.
3. Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства.
4. Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності.

Семінар 3. Формування відносин роботодавців з працівниками на засадах соціальної відповідальності. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності. (2 год.)

1. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі
2. Міжнародне законодавче регулювання трудових відносин на основі соціальної відповідальності бізнесу (СВБ)
3. Забезпечення достойної праці у системі КСВ
4. Корпоративне громадянство
5. Укладання угод про соціальне партнерство між корпораціями та адміністративними, муніципальними утвореннями.
6. Спонсорство як форма соціального партнерства та інструмент формування соціальної відповідальності бізнесу
7. Соціальне партнерство – система відносин між працедавцями і найманими працівниками, при яких в рамках соціального миру відбувається узгодження їх найважливіших соціально-трудова інтересів.

Семінар 4-5. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні. Законодавство України у сфері праці як основа соціальної відповідальності у відносинах з працівниками. Екологічна компонента соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність в будівельній галузі. (4 год.).

1. Фактори ефективності функціонування інструментів КСВ в управлінні організацією
2. Рівні і показники соціальної відповідальності бізнесу.
3. Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні.
4. Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу.
5. Напрямки державної політики сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні.
6. Сутність екологічної відповідальності. Еволюція концепцій екологічної відповідальності.
7. Елементи екологічної відповідальності бізнесу. Досвід реалізації принципів екологічної відповідальності. Шляхи посилення екологічної відповідальності.
8. Державний контроль в будівництві і житлово-комунальному господарстві.
9. Місцеве самоврядування, будівництво та житлово-комунальне господарство.
10. Адміністративна відповідальність за правопорушення в будівництві і житлово - комунальному господарстві.

Індивідуальне завдання / Individual task: (тематика, зміст/ theme, content)

Індивідуальні завдання виконуються у формі презентацій, тестів, письмової контрольної роботи (студент отримує три питання).

Приклад питань які виносяться на письмову контрольну роботу:

1. Історія розвитку соціальної відповідальності. Суть і значення соціальної відповідальності. Сфери прояву соціальної відповідальності.
2. Соціальна відповідальність і соціально-етичний маркетинг. Переваги соціальної відповідальності.
3. Суть міжнародних ініціатив та критеріїв ефективності СВ. Суть європейської моделі корпоративної соціальної відповідальності.
4. Регіональні розбіжності та підходи до формування соціальної відповідальності.
5. Модель корпоративної соціальної відповідальності.
6. Організаційне управління як один із ключових аспектів соціальної відповідальності.
7. Формування корпоративної соціальної відповідальності щодо довкілля.
8. Практика соціальної відповідальності українських підприємств.
9. Формування соціальної відповідальності у відносинах зі споживачами та соціально відповідальний маркетинг.
10. Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів.
11. Екологічна відповідальність бізнесу.
12. Принципи доброчесної конкуренції та етична поведінка компаній щодо контрагентів по бізнесу.
13. Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій.
14. Вплив громади на роботу компаній і відповідальність компаній перед населенням.
15. Функціонування фондів громад.
16. Співпраця бізнес-структур із неурядовими організаціями.
17. Взаємозв'язок корпоративної культури організації та соціальної відповідальності.
18. Формування корпоративної культури і її структури.
19. Законодавство України у сфері праці як основа СВ у відносинах із працівниками.
20. Основи формування інформаційної політики у сфері корпоративної соціальної відповідальності.
21. Побудова системи комунікацій із корпоративної соціальної відповідальності
22. Етапи становлення соціальної відповідальності бізнесу.
23. Соціальні принципи регулювання конкуренції.
24. Система мотивації персоналу.
25. Соціальний діалог.
26. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні.
27. Соціальне партнерство.
28. Колективний договір та його вплив на СВ.
29. Соціально відповідальна держава.
30. Соціально відповідальне суспільство.
31. Роль волонтерських організацій у формуванні СВ.
32. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.
33. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності.
34. Практика партнерства між роботодавцями і працівниками.
35. Структура управління корпоративної соціальної відповідальності.
36. Форми прояву соціальної відповідальності. Принципи соціальної відповідальності.
37. Правила соціально відповідальної поведінки у процесі професійного добору персоналу.
38. Принципи побудови системи екологічного менеджменту відповідно до міжнародних екологічних стандартів.
39. Державний контроль в будівництві і житлово-комунальному господарстві.

40.Адміністративна відповідальність за правопорушення в будівництві і житлово - комунальному господарстві.

Приклад письмової контрольної роботи яка складається з теоретичної і практичної частини:

Теоретичні питання:

1. Сутність категорії «соціальна відповідальність».
2. Суб'єкти, об'єкти та компоненти соціальної відповідальності.
3. Зміст концепції сталого розвитку.
4. Реалізація концепції сталого розвитку на засадах соціальної відповідальності.
5. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства.
6. Поняття, ознаки і соціальна відповідальність громадського суспільства.
7. Соціальна роль держави у сучасній економіці.
8. Принципи, інструменти та напрями державної політики в процесі формування простору взаємодії людини, держави, бізнесу і суспільства.
9. Соціальна відповідальність корпорації як бізнес-стратегія: еволюція концепції, поняття, моделі.
10. Система управління корпоративною соціальною відповідальністю.
11. Політика управління корпоративною соціальною відповідальністю та внутрішній контроль за її реалізацією.
12. Вплив державної політики на формування організаційно-економічних механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю в Україні.
13. Принципи і практика партнерства між роботодавцями та працівниками.
14. Права працівників на робочому місці.
15. Необхідність і міра державного регулювання трудових відносин.
16. Стан довкілля як глобальна проблема.
17. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності.
18. Законодавство України про охорону довкілля.
19. Поняття, суб'єкти та форми соціального партнерства.
20. Зв'язок соціального партнерства і соціальної відповідальності.
21. Напрями розвитку та підвищення ефективності соціального партнерства в Україні.
22. Зміст, способи і об'єкти моніторингу корпоративної соціальної відповідальності.
23. Параметри моніторингу корпоративної соціальної відповідальності.
24. Соціальна звітність як інформаційна база моніторингу корпоративної соціальної відповідальності.
25. Значення та зміст оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємства.
26. Методики оцінювання соціальної відповідальності.
27. Ключові показники оцінювання ефективності соціальної відповідальності.
28. Еволюція і складові розвитку соціальної відповідальності в Україні.
29. Концепція національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

30. Очікувані результати реалізації Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

Практичне завдання контрольної роботи

Практичне завдання контрольної роботи виконується на підставі даних нефінансового звіту компанії (обирається здобувачем самостійно).

1. Провести аналіз моделі управління соціальною відповідальністю організації:

- іміджу організації, її ділової репутації, чинників, що їх сформували;
- формальних та неформальних етичних норм організації;
- відповідності внутрішньої документації організації до вимог міжнародних стандартів в сфері соціальної відповідальності;
- стану взаємодії компанії із зовнішніми стейкхолдерами;
- очікувань зацікавлених сторін з позицій концепції соціальної відповідальності;
- екологічної відповідальності.

2. Провести аналіз взаємодії організації як роботодавця з персоналом:

- іміджу організації як роботодавця, соціальної відповідальності організації в сфері кадрової політики;
- компенсаційної політики в організації у контексті дотримання принципів корпоративної соціальної відповідальності;
- корпоративної культури;
- якості трудового життя;
- регулювання відносин у сфері праці на засадах соціального партнерства та соціально відповідальної поведінки;
- колективного договору щодо дотримання принципів соціальної відповідальності.

3. Виявити недоліки та розробити рекомендації щодо удосконалення взаємодії організації як роботодавця з персоналом та моделі соціальної відповідальності.

Вимоги до підготовки та оформлення індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру.

Захист індивідуальних завдань призначається не пізніше, ніж за тиждень до закінчення семестру.

Питання до модульного та підсумкового контролю

1. Історія розвитку соціальної відповідальності.
2. Суть і значення соціальної відповідальності.
3. Сфери прояву соціальної відповідальності.
4. Соціальна відповідальність і соціально-етичний маркетинг.
5. Переваги соціальної відповідальності.
6. Суть міжнародних ініціатив та критеріїв ефективності СВ.
7. Регіональні розбіжності та підходи до формування соціальної відповідальності.
8. Ознаки американської моделі корпоративної соціальної відповідальності.
9. Суть європейської моделі корпоративної соціальної відповідальності.
10. Характерні риси японської моделі корпоративної соціальної відповідальності.
11. Модель корпоративної соціальної відповідальності.
12. Організаційне управління як один із ключових аспектів соціальної відповідальності.
13. Формування корпоративної соціальної відповідальності щодо довкілля.
14. Практика соціальної відповідальності українських підприємств.
15. Формування корпоративної соціальної відповідальності у відносинах із державою і міжнародна етика.
16. Відповідальність підприємців за соціальну справедливість у сфері розподілу доходів.
17. Формування соціальної відповідальності у відносинах зі споживачами та соціально відповідальний маркетинг.
18. Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів.
19. Екологічна відповідальність бізнесу.
20. Якість продукції (стандарт ISO 9000).
21. Принципи добросовісної конкуренції та етична поведінка компаній щодо контрагентів по бізнесу.
22. Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій.
23. Вплив громади на роботу компаній і відповідальність компаній перед населенням.
24. Функціонування фондів громад.
25. Співпраця бізнес-структур із неурядовими організаціями.
26. Взаємозв'язок корпоративної культури організації та соціальної відповідальності.
27. Формування корпоративної культури і її структури.
28. Зовнішні прояви корпоративної культури.
29. Організаційна культура установи.
30. Міжнародні стандарти прав людини у сфері праці.
31. Стандарти МОП і принципи Глобального договору у сфері праці.
32. Європейські стандарти праці.
33. Законодавство України у сфері праці як основа СВ у відносинах із працівниками.
34. Основи формування інформаційної політики у сфері корпоративної соціальної відповідальності.
35. Побудова системи комунікацій із корпоративної соціальної відповідальності
36. Соціальні звіти: сутність, завдання, структура.
37. Параметричні методи оцінки СВ.
38. Експертна оцінка програм СВ.
39. Оцінка інформаційної політики щодо СВ.
40. Етапи становлення соціальної відповідальності бізнесу.
41. Суть концепції корпоративного егоїзму.
42. Глобальний договір. Американська та Європейська модель СВ.
43. Принципи взаємовідносин соціальних партнерів.

44. Еволюція концепції управління.
45. Відмінність між СВ і соціально-етичним маркетингом.
46. Втручання влади в діяльність компанії: вітчизняний і закордонний досвід.
47. Соціальні принципи регулювання конкуренції.
48. Міжнародні стандарти прав людини у сфері праці.
49. Стандарти МОП і принципи Глобального договору у сфері праці.
50. Система мотивації персоналу.
51. Соціальний діалог.
52. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні.
53. Структура показників соціального звіту.
54. Класифікація соціальних інвестицій.
55. Принципи формування інформаційної політики щодо СВ.
56. Соціальне партнерство.
57. Соціальна відповідальність в агробізнесі.
58. Соціальна відповідальність в сфері телекомунікації та зв'язку.
59. Колективний договір та його вплив на СВ.
60. Електронне урядування.
61. Соціально відповідальна держава.
62. Соціально відповідальне суспільство.
63. Роль волонтерських організацій у формуванні СВ.
64. Соціальні нормативи та їх значення для СВ.
65. Оцінка рівня соціального партнерства.
66. Складові розвитку соціальної відповідальності в Україні.
67. Параметри моніторингу соціальної відповідальності.
68. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.
69. Екологічна відповідальність як складова соціальної відповідальності.
70. Державна політика як основа формування простору взаємодії держави, суспільства й бізнесу.
71. Взаємодія зі стейкхолдерами як основний принцип соціальної відповідальності.
72. Практика партнерства між роботодавцями і працівниками.
73. Структура управління корпоративної соціальної відповідальності.
74. Форми прояву соціальної відповідальності.
75. Принципи соціальної відповідальності.
76. Піраміда корпоративної соціальної відповідальності.
77. Головні сучасні проблеми та перспективи розвитку інституціонального забезпечення соціальної відповідальності в Україні.
78. Призначення та сфера застосування міжнародних стандартів в процесі інтеграції соціально відповідальної поведінки в організації.
79. Правила соціально відповідальної поведінки у процесі професійного добору персоналу.
80. Принципи побудови системи екологічного менеджменту відповідно до міжнародних екологічних стандартів.
81. Основні напрями діяльності держави в питаннях заохочення соціальної відповідальності.
82. Пріоритети діяльності профспілкових та громадських організацій щодо посилення соціальної відповідальності.
83. Взаємозв'язок між поширенням цінностей соціальної відповідальності і європейським вектором розвитку України.

Модульно-рейтингова система оцінювання знань

Вивчення курсу „Соціальна відповідальність” в організаційному плані здійснюється за модульно-рейтинговою системою, яка спрямована на формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності з позиції сучасних

стандартів соціальної політики, соціальної звітності, етики бізнесу й прав людини в умовах інтеграції концепції стійкого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки. Рейтингова оцінка з дисципліни – це сума оцінок (балів) усіх видів навчання студентів, які передбачаються навчальною програмою. До них відносяться :

- відвідування лекцій і наявність та якість конспектів лекцій;
- відвідування семінарів та участь в них:
 - а) виступи з доповідями ,
 - б) доповнення доповідей,
 - г) вміння формулювати і ставити питання, вести дискусії.

Модульний контроль проводиться після завершення практичних занять і здійснюється за навчальними матеріалами, що розглядався в курсі. Формою модульного контролю є письмова контрольна робота, тестування.

До модульного контролю допускаються студенти, які виконали усі види навчальних робіт, передбачених навчальною програмою.

Студенти, які не пройшли модульний контроль, не допускаються до підсумкового контролю (заліку).

За дозволом деканату та за згодою кафедри окремі студенти (при наявності необхідної мотивації) можуть в додатковий час спробувати підвищити свій рейтинг модульного контролю.

При оцінюванні знань студентів використовується чотирибальна шкала оцінювання (5, 4, 3, 2), яка водночас приводиться у відповідність до європейської шкали оцінювання ECTS за таблицею:

Умови допуску до підсумкового контролю / Conditions of admission to the final test

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Розподіл балів для дисципліни Distribution of points for the discipline with a form of test control

Поточне оцінювання / Current assessment				Підсумковий контроль К.Р.	Сума балів / Total points
Змістові модулі / Content modules			Інд. робота / Ind. task		
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3			
20	20	20	20	20	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	20	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та

		цитовання сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	18	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2019 року), дотримання норм доброчесності)
добре	17	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2019 року), дотримання норм доброчесності)
	13	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	12	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	Зараховано
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	Задовільно
35-59	FX	
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Примітки.

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у четвер о 15:20 в ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводить інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів на початок вивчення дисципліни.

2. Залік може проводитись в усній або письмовій формі. Це визначається за домовленістю викладача та студентів.

3. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додатковий час для складання заліку.

4. Студент має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Списування під час тестування та заліків, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додатковий час складання заліку або додаткове заняття для проходження тестування.

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату документ, який засвідчує ці причини.

2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу не пізніше, ніж за тиждень до початку екзаменаційної сесії.

3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен виконувати завдання які виконувались під час практичного заняття та продемонструвати результати викладачу не пізніше, ніж за тиждень до початку екзаменаційної сесії.

4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення дисципліни/ Methodological support of discipline

I. Основна література

Підручники / Textbooks:

1. Соціальна відповідальність: підручник / Тарасевич В.М. та ін., за наук. ред. В. М. Тарасевича, канд. екон. наук О. В. Золотарьової. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 204 с.

2. Корпоративна соціальна відповідальність: [підручник] / О. Гирик, О. Денис, О. Дубовик та ін., за заг.ред. д-ра екон.наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра екон.наук, проф.А.Я. Кузнецової. – К. : УБС НБУ, 2009. – 314 с.

Навчальні посібники / Teaching aids:

1. Балуєва О.В., Боднарук О.В. Соціальна відповідальність : навч. посіб. Київ; Маріуполь: Дон. ДУУ, 2017. 283 с

2. Гусєва О.Ю. Соціальна відповідальність бізнесу: навч. посіб. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.

3. Колот А. М. Соціальна відповідальність: навч. посіб. /А. М. Колот, О. А. Грішнова та ін.; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. К. : КНЕУ, 2015. 552 с.

4. Олійник О.О. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Рівне: НУВГП. 2016. 222 с.

5. Сіренко Н.М., Лункіна Т.І., А.В. Бурковська А.В. Соціальна відповідальність : навч.

посіб. Миколаїв : МНАУ, 2021. 216 с.

6. Соціальна відповідальність: практичний аспект: навч. посіб. /О.Є. Кузьмін та ін. К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244 с.

Конспекти лекцій / Lecture notes:

1. Зацарний В.В. Конспект лекцій з дисципліни. «Основи охорони праці». Київ, 2016. 74 с. URL:[http:// http://surl.li/rtjly](http://http://surl.li/rtjly).

2. Тексти лекцій з дисципліни «Соціальна відповідальність» (для студентів-магістрів всіх спеціальностей ФЕУ) / Укл.: Бондаренко О.В. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2014. – 78 с.

3. Куценко В. Й. Соціальна відповідальність / В. Й. Куценко // Конспект лекцій з дисципліни «Соціальна відповідальність». – Дніпропетровськ : ДНУ, 2014. – 51 с.

4. Ярошук І.В. Конспекти лекцій з навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність» для спеціальності 051 «Економіка», Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки». Київ, КНУБА 2019. 150 с.

Методичні роботи / Methodical works:

1. Бібік Н. В. Соціальна відповідальність: конспект лекцій для студентів усіх форм навчання за спеціальностями 051 – Економіка та 071 – Облік і оподаткування / Н. В. Бібік ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 69 с.

2. Методичні рекомендації для підготовки студентів заочної форми навчання спеціальності "Маркетинг" до аудиторної контрольної роботи і підсумкового модульного контролю з дисципліни «Соціальна відповідальність» /А. А. Котвіцька, М. В. Віскова; – Х. : Вид-во НФаУ, 2015. – 68 с.

3. Соціальна відповідальність: методичні рекомендації з підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка» / І. В. Ярошук. Київ – Тернопіль: КНУБА, Ф-ОП Шпак В.Б., 2023. 31 с.

4. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять з дисципліни «Соціальна відповідальність» студентами денної та заочної форми навчання для спеціальності: 051 Економіка, спеціалізації «Економіка підприємства» та спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», спеціалізації «Економіка та організація бізнесу» / Укл. к.е.н., доц. М.В. Бугаєва – м. Кропивницький. – 2017. – 50 с.

5. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Соціальна відповідальність» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» заочної форми навчання/ Укл. Будько О.В. Кам'янське: ДЦТУ, 2022. 17 стор.

Законодавчі та нормативно-правові акти:

1. Закон України "Про колективні договори і угоди" від 1 липня 1993 року N3356-XII. [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до сайту : <http://rada.gov.ua/>

2. Закон України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" від 15 вересня 1999 року N 1045-XIV. [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до сайту : <http://rada.gov.ua/>

3. Закон України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів(конфліктів)" від 3 березня 1998 року N 137/98-ВР [Електронний ресурс] //Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до сайту : <http://rada.gov.ua>

4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII зі змінами та допов. [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до сайту : <http://rada.gov.ua/>

5. Конституція України. Закон України "Про внесення змін в Конституцію України" № 2222-IV от 8 грудня 2004 року. – Харків : Парус.– 64 с.

6. Глобальний Договір ООН про корпоративну соціальну відповідальність. URL: <http://www.unglobalcompact.org/Languages/russian.html>

7. Декларація про права на розвиток. URL:

<http://www.un.org/russian/document/gadocs/convres/r41-128.pdf>.

8. Account Ability The Institute of Social and Ethical Accountability URL: <http://www.accountability21.net>.

9. International Centre for Corporate Social Responsibility (ICCSR). URL: <http://www.nottingham.ac.uk.business/ICCSR>.

II. Додаткова література

1. Звонар В.П. Соціальна відповідальність як соціоекономічний феномен: теорія та українські реалії : монографія. Київ: Сочінський М. М., 2018. 287 с.

2. Бондар О. І., Галушкіна Т.П., Унгурян П.Я. «Зелена» економіка як підґрунтя екологізації місцевого розвитку: монографія. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 237 с.

3. Бізнес та «зелена» модернізація економіки: можливості та бар'єри URL: <http://www.csr-ukraine.org/library/>

4. Індекс прозорості сайтів українських компаній 2020 URL: <http://www.csr-ukraine.org/article/transparency-index-2020-2/>

5. Колот А. М. Гідна праця: імперативи, українські реалії, механізми забезпечення: монографія / А.М. Колот, В.М. Данюк, О.О. Герасименко та ін.: за наук. ред. д.е.н., проф., А.М. Колота. К.: КНЕУ, 2017. 500с.

6. Король С.Я. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія та методологія обліку: монографія. Київ : КНТЕУ, 2016. 415 с.

7. Пушкар М. С., Голінач Л.І. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія і практика : монографія. Тернопіль : Карт-бланш, 2018. 214 с.

Інформаційні ресурси /so Information reources:

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України.

2. <http://www.minfin.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства фінансів України.

3. <https://www.me.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства економіки України.

4. <http://www.minjust.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства юстиції України.

5. <http://www.apu.com.ua> – офіційний сайт Аудиторської палати України.

6. <https://tax.gov.ua/> – офіційний сайт Державної податкової служби України.

7. <http://www.pfu.ua> – офіційний сайт Пенсійного фонду України.

8. <https://dasu.gov.ua> – офіційний сайт Державної аудиторської служби України

9. <https://ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби статистики

10. <http://www.dmsu.customs.gov.ua> – офіційний сайт Державної митної служби України.

11. <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України.

12. <http://www.ukr.buhgalter.com.ua> - спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів.

13. <http://www.mon.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.

14. <http://www.nau.ua> - інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)»

15. <http://www.balance.ua> - електронна версія газети «Баланс».

16. <http://www.vobu.com.ua> – електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік».

17. <http://www.uasaa.org> – офіційний сайт асоціації бухгалтерів і аудиторів.

18. <http://www.nbuv.gov.ua> – Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.